Huszár Ágnes

SZÁZÖTVEN ÉV

PÁRATLAN OLDAL - LXVI. évfolyam, 7. szám, 2022. február 18.

A *Magyar Nyelvőr*t 1872-ben, Budapest egyesülésének évében adta ki először az MTA Nyelvtudományi Bizottságának megbízásából első szerkesztője, Szarvas Gábor. A folyóirat azóta folyamatosan jelen van a magyar nyelvtudomány világában, színvonalas nyelvművelő, leíró nyelvészeti és szociolingvisztikai cikkekkel tájékoztatja olvasóit. Idén ünnepelné százötvenedik születésnapját, de mivel az ünnepeltet éppen a teljes szakmai ellehetetlenülés fenyegeti, örömre semmi ok nincsen.

A történethez hozzátartozik, hogy a kiadás jogát a Magyar Tudományos Akadémiától 1994-ben az ELTE BTK vette át, ennek különösebb jelentősége nem volt, hiszen a szerkesztőbizottság tagjai és a szerzők közül is többen ehhez az egyetemhez kötődtek. 2020 nyarán a kiadás joga átkerült a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társaságához. Erről azonban nem értesítették a szerkesztőbizottságot és a felelős szerkesztőt, Keszler Borbálát.

Közben a MNyKNT elnöke, a nyelvtudományi körökben addig ismeretlen Arató Balázs leváltotta a felelős szerkesztőt, 2022. február 1. hatállyal pedig megfosztotta szerkesztőbizottsági tagságától a kilencvenedik életévét két hét múlva betöltő Grétsy Lászlót és Heltainé Nagy Erzsébetet. Ennek hátterében az állhat, hogy az MNyKNT gyökeresen át akarja alakítani a folyóirat profilját, ehhez pedig ők nem járultak hozzá.

A tapintatlan lépést követően a szerkesztőbizottság többi tagja – Laczkó Krisztina, Tátrai Szilárd és Tolcsvai Nagy Gábor – is lemondott. A hazai nyelvésztársadalom jó része kiállt a volt szerkesztő és kollégái követelése mellett: adják vissza a folyóirat kiadásának jogát az ELTE BTK-nak. Az új fenntartó eddig nem mutatott tárgyalási készséget.

Annak idején Szarvas Gábor beköszöntő cikke így kezdődött a *Magyar Nyelvőr* első oldalán: „Mit akarunk?” Másfél száz évvel később, a patinás folyóirat szerzői és olvasói nevében csak ezt kérdezhetjük szerényen:

„Mit akartok?”